

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2026-44

16.1.2026

Gjensidige Forsikring ASA

Retts hjelp

Twist om erstatning knyttet til skade på bobil – om sikrede omfattes av dekningen?

Etter at sikredes ektemann døde i kollisjon med sin bobil, krevde sikrede erstatning under ulike forsikringer. Hun ble innvilget retts hjelpdekning i anledning krav på ulykkesforsikring, men ikke for erstatning for skade på bobilen. Foretaket hadde i brev av 23.10.24 til dødsboet avkortet erstatningen for bobils kaden med 100% pga. grov uaktsomhet fra avdødes side, og det av slo retts hjelpdekning fordi sikrede ikke var sikret under bobilens forsikring, idet det var av døde som hadde eid bilen og som hadde kjørt bilen da ulykken oppsto. I tillegg viste foretaket til at det i retts hjelpforsikringen sikrede hadde via sin hus- og innboforsikring, var unntak for utgifter for dødsbo. Sikrede hevdet hun ikke opptrådte som dødsbo, men fremmet krav i e genskap av seg selv. Hun viste til at det i vilkårene sto at «Innbo forsikringen dekker twist i e genskap av privatperson ...», og forsikringen gjelder ikke «Tvister i e genskap av eier, fører eller bruker av motorvogn ... når motorvogn ... ikke er forsikret i Gjensidige». Sikrede påpekte at hun ikke tvistet i e genskap av eier av motorvognen, men som av dødes rettsetterfølger. Hun viste til at det også sto i vilkårene at "For innboforsikringen gjelder: - Twist i e genskap av fører eller bruker av motorvogn ... når du ikke er omfattet av – motorvognforsikringen». Nemnda kom til at sikrede ikke hadde krav på retts hjelpdekning, og viste til at vilkårene hadde unntak for retts hjelputgifter for dødsbo. Nemnda bemerket i den forbindelse at det faktum at sikrede hadde fremmet et krav i e genskap av seg selv ikke endret dette, da sikrede ikke hadde noe selvstendig krav knyttet til bilskadesaken.

Saks fremstilling

Saken gjelder krav om dekning under retts hjelpforsikringen knyttet til sikredes hus- og innboforsikring.

Sikrede søkte 5.2.25 om retts hjelpdekning under hus-/innboforsikring. Skademeldingen opplyste at kravet gjaldt twist om erstatning, at skadedato var 19.6.24, at advokat ble engasjert 3.2.25, at krav ble fremmet 1.10.24 og bestridt 23.10.24 av motpart, samt at kravet antagelig var på over kr 250 000. Sikrede sendte også inn skademelding 7.4.25 som opplyste at tvisten gjaldt krav etter ektefellens kollisjon med bobil 19.6.24.

Sikredes advokat sendte 20.2.25 foretakets retts hjelpavdeling en faktura på kr 21 000 inkl. mva. for bistand 3.2.25–11.2.25. Foretaket opplyste 4.3.25 at kravet evt. måtte meldes under sikredes innboforsikring hvor hun hadde retts hjelp, og bemerket at det var foretatt 100 % avkortning på erstatningen grunnet omstendighetene for uhellet.

Sikredes advokat anmodet foretaket 10.3.25 om å bekrefte retts hjelpdekning og påpekte at sikrede etter ektefellens bortgang hadde fremmet en rekke krav delvis muntlig for å få utbetalt forsikringspenger. Han viste til en melding 29.8.24 med krav under reiseforsikringen for dødsfall og tapt løsøre og et svar fra foretaket 23.10.24. Advokaten viste også til brev fra foretaket 22.1.25 med ytterligere avslag på sikredes krav om forsikringsdekning.

Foretakets motorvognavdeling svarte i brev datert 23.10.24 til ektemannens dødsbo at erstatningen ble avkortet med 100 %, jf. forsikringsavtaleloven (fal.) § 4-9, fordi ektemannen hadde opptrådt grovt uaktsomt da han hadde kjørt bobilen i påvirket tilstand.

Foretakets personskadeavdeling svarte i brev adressert til sikrede datert 22.1.26 at foretaket reduserte erstatningsoppgjøret pga. avdødes egen medvirkning, slik at «Erstatning over ulykkesforsikringene (førerulykke og reiseulykke) avkortet med 100%, mens erstatning over bilansvarsforsikringen (begravelsesutgifter og forsørgertapserstatning) avkortet med 20%», samt at «Dette i henhold til Bilansvarsloven § 7, Forsikringsavtaleloven § 13-9 og sikker rettspraksis».

Foretaket ga sikrede 7.5.25 en «Dekningsbekreftelse» med delvis innvilgelse av rettshjelpdekning:

Vi forstår det søkes om rettshjelp i forbindelse med erstatningsutbetaling etter trafikkulykke 19/6-2024 tilknyttet bilskaden (reg nr ...) hvor din mann var fører og eier av bobilen.

Rettshjelpforsikringen dekker ikke tvist i den saken for deg dessverre, du er ikke sikret under bilens rettshjelpdekning. I forsikringsvilkårene på bilen som din mann hadde, så dekkes kun rettshjelp for eier, fører og bruker på skadedato. Videre står det også i den mottatte dokumentasjonen at avkortningen på skadeutbetalingen for bilskadesaken er sendt til dødsboet.

I vilkårene står det under unntakene og som ikke dekkes;

-- Rettshjelputgifter for juridiske personer som dødsbo, borettslag, andelslag, stiftelse og lignende – herunder tvist hvor nevnte juridiske personer representerer sikrede.

Alle advokatutgifter tilknyttet bilskadesaken dekkes følgelig ikke av rettshjelpforsikringen, og vi ber derfor om at dette holdes utenfor avregning mot selskapet i sin helhet.

Men når det gjelder tvisten angående kravene mot ulykkesforsikringene, så dekkes tvisten fra avslaget den 22/1-2025.

På vegne av sikrede ble det 2.7.25 sendt klage til Finansklagenemnda.

Sikrede krever dekning for rettshjelp. Etter at ektemannen døde i bobilulykken, fremsatte hun krav både under ektefellens reise-, bobil-, ansvars- og førerulykkesforsikring. Hun hevder foretaket ikke kan begrunne avslag på rettshjelpdekning for deler av kravet fordi hun ikke var dekket av sin avdøde manns bilforsikring, idet hun krever slik rettshjelpdekning under sin hus- og innboforsikring. Hun opptre ikke som et dødsbo, men har fremmet krav i egenskap av seg selv som personlig rettssubjekt. Vilkårene angir at «-Innboforsikringen dekker tvist i egenskap av privatperson...», og at forsikringen ikke gjelder «Tvister i egenskap av eier, fører eller bruker av motorvogn ... når motorvogn ... ikke er forsikret i Gjensidige». Sikrede tvister ikke i egenskap av eier av motorvognen, men i egenskap av avdødes rettsetterfølger. Hun viser også til at motorvognen var forsikret i foretaket, men ikke av henne. Videre viser hun til at det sto i vilkårene at «For innboforsikringen gjelder: - Tvist i egenskap av fører eller bruker av motorvogn ... når du ikke er omfattet av – motorvognforsikringen».

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at sikrede ikke har krav på rettshjelpdekning tilknyttet erstatningskravet for bilskaden. Avdøde eide kjøretøyet alene og hadde forsikret det på seg, og fordi han var fører og alene i kjøretøyet på ulykkesdagen, og påvirket av rus/alkohol, ble avslaget på erstatning over bilforsikringen stilet til hans dødsbo. Sikrede er ikke dekket av bilforsikringens rettshjelpdekning fordi hun verken var eier eller fører av bilen på skadetidspunktet. Foretaket viser til at rettshjelpforsikringen er en sekundærforsikring, jf. NOU 1987: «Lov om avtaler om skadeforsikring», side 142 og 152, hvor det fremgår at det ikke synes riktig å strekke medforsikringsvernet til andre forsikringstyper enn tingskadeforsikringer, og FinKN 2012-503.

Sikredes innboforsikring «dekker tvist i egenskap av privatperson - i Norden», men kjøretøy er ikke naturlig del av innboet til sikrede, idet kjøretøyet har egen forsikring og ikke dekket på

innboforsikringen i en tvist med foretaket om erstatningskrav over en annen manns bilforsikring. Rettshjelpvilkårene angir at «For innboforsikring gjelder: - Tvist i egenskap av fører eller bruker av motorvogn ... når du ikke er omfattet av motor- ... forsikringen». Sikrede var verken fører eller bruker av kjøretøyet på skadetidspunktet 19.6.24. Det står også i vilkårene at forsikringen ikke dekker «Tvist i egenskap av eier, fører eller bruker av motorvogn ... når motorvogn ... ikke er forsikret i Gjensidige», mens denne bilen var forsikret i foretaket under avdødes forsikringsavtale. Forsikringen omfatter ikke «Rettshjelputgifter for juridiske personer som dødsbo, - herunder tvist hvor nevnte juridiske personer representerer sikrede», og foretakets avslag i bilskadesaken var stilet til avdødes dødsbo.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om sikrede har krav på rettshjelpdekning under innboforsikringen for erstatningskrav under bobilens bilforsikring etter at ektefellen døde i ulykke 19.6.24.

Sikredes innboforsikring «dekker tvist i egenskap av privatperson - i Norden», og omfatter bl.a. «Tvist i egenskap av fører eller bruker av motorvogn eller båt når du ikke er omfattet av motor- eller båtforsikringen». Vilårene har unntak for «Rettshjelputgifter for juridiske personer som dødsbo, borettslag, andelslag, stiftelse og lignende - herunder tvist hvor nevnte juridiske personer representerer sikrede» samt «Tvist i egenskap av eier, fører eller bruker av motorvogn eller båt når motorvogn eller båt ikke er forsikret i Gjensidige».

Nemnda forstår sikrede slik at hun krever rettshjelpdekning i tilknytning til foretakets avgjørelse i brev av 23.10.24 om avkortning i erstatningen overfor dødsboet for førerens grovt uaktsomme fremkallelse av forsikringstilfellet, jf. fal. § 4-9. Dette avslaget er stilet til avdødes dødsbo. Det følger direkte av rettshjelpvilkårene at «Rettshjelputgifter for ... dødsbo» er unntatt fra dekningen. Unntaket betyr at sikrede ikke kan kreve rettshjelpdekning for erstatningskrav for skaden på motorkjøretøyet. Sikredes anførsel om at hun ikke opptre på vegne av et dødsbo, men har fremmet krav i egenskap av seg selv, endrer ikke dette. Avkortningen er foretatt overfor dødsboet, og ikke overfor sikrede. Sikrede har ikke noe selvstendig krav knyttet til selve bilskadesaken. Det var avdøde som eide bobilen, og avdøde var fører og alene i bilen da ulykken oppsto. Et mulig krav under bilforsikringen tilkommer dødsboet, og ikke sikrede personlig.

Sikrede viser til vilkårene om at «For innboforsikring gjelder - Tvist i egenskap av fører eller bruker av motorvogn ... når du ikke er omfattet av motor- ... forsikringen», samt unntaket for dekning for «Tvist i egenskap av eier, fører eller bruker av motorvogn ... når motorvogn ... ikke er forsikret i Gjensidige». Nemnda kan ikke se at disse vilkårene er relevante. Sikrede har ikke anført at hun var eier av bobilen eller at tvisten har sin bakgrunn i et erstatningskrav som springer ut av at hun selv var fører eller bruker av bobilen på skadetidspunktet.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Fanny Helle (forbrukerrepresentant).